

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W II KWARTALE 2014 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w II kwartale 2014 r.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kw. 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

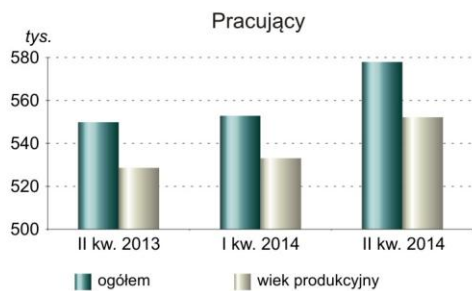
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	II kwartał 2013	I kwartał 2014	II kwartał 2014
Aktywni zawodowo w tys.	642	642	655
pracujący	550	553	578
bezrobotni	92	89	77
Bierni zawodowo w tys.	526	535	542
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55	54,5	54,7
Współczynnik zatrudnienia w %	47,1	47,0	48,2
Stopa bezrobocia w %	14,3	13,9	11,8

Aktywni zawodowo

W II kwartale 2014 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 655 tys. osób. Większość z nich (55,9%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 2,0%. Spowodowane zostało to jej wzrostem zarówno w grupie mężczyzn (o 1,1%), jak i wśród kobiet (o 3,2%).

Znaczne różnice odnotowano w zależności od miejsca zamieszkania. Wzrost aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi (o 12,3%), natomiast w miastach ubyło 9,6% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył się do 58,5%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 0,3 p. proc. mniejszym niż w roku ubiegłym i wyniósł 54,7%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 62,4% wobec 47,4% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 50,7% i był mniejszy niż na wsi (57,9%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,2 p.proc. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 64,7%, a kobiet – 48,3%.

Zmiany współczynnika aktywności ekonomicznej ludności według grup wiekowych cechowały się zróżnicowaniem na przestrzeni roku. Wzrost wystąpił przede wszystkim wśród osób w wieku 15–24 lata (o 3,1 p.proc – do 36,4%) oraz 55 lat i więcej (o 2,0 p. proc – do 24,9%). Niższą niż przed rokiem aktywnością charakteryzowały się natomiast osoby mające 35–44 lata – spadek o 3,2 p.proc – do 86,6% oraz 25–34 lata – o 2,6 p. proc. (do 81,8%).

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 78,3%. Zmniejszył się on jednak na przestrzeni roku o 1,3 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym – po 63,4%. W obydwu tych grupach także uległ zmniejszeniu – o 0,4 p.proc. Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wśród nich wskaźnik ten wyniósł 20,2%, przy czym był wyższy niż rok wcześniej o 2,1 p. proc.

Pracujący

Liczba pracujących w II kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 578 tys. i zwiększyła się w skali roku o 5,1%. Populacja pracujących mężczyzn wzrosła o 4,5%, natomiast kobiet o 5,8%. Wzrosła liczba pracujących na wsi – o 15,9%, natomiast w miastach obniżyła się o 7,5%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W II kwartale 2014 r. na 1000 pracujących przypadało 1071 bezrobotnych i biernych zawodowo.

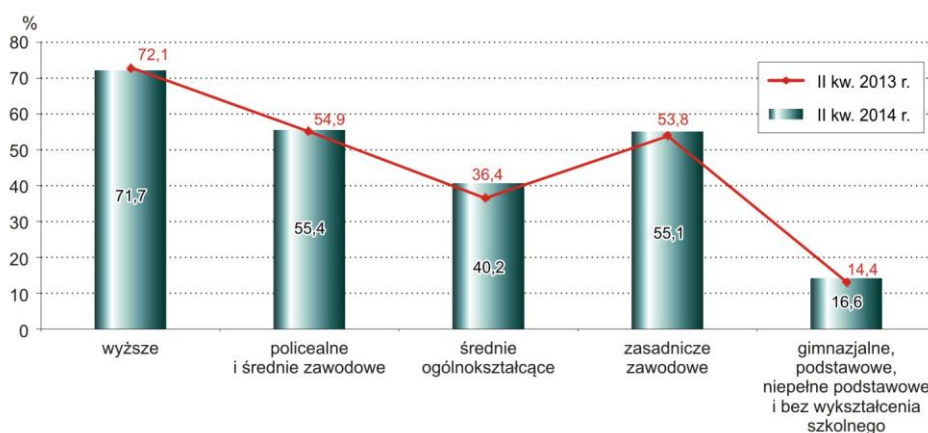
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na większym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 48,2% (w kraju – 51,0%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 54,9%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (42,0% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,1 p.proc. Wzrost ten dotyczył obydwu płci, przy czym większy był wśród kobiet, dla których wyniósł 1,6 p.proc. Wśród mężczyzn wzrósł o 0,8 p.proc.

Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast obniżył się na przestrzeni roku o 1,9 p. proc. osiągając wartość 43,8%, natomiast na wsi wyniósł 51,8% i był większy o 3,4 p. proc.

W większości grup wiekowych odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia, w tym najwyższy wśród osób w wieku 15-24 lata – o 5,5 p. proc. Wśród osób w wieku 45-54 lata wzrost wyniósł 2,8 p.proc., a 55 lat i więcej – o 2,6 p.proc. Spadek odnotowano w grupie osób w wieku 25-34 lata i 35-44 lata – po 1,2 p. proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 71,7%. W stosunku do roku ubiegłego obniżył się o 0,4 p.proc. W pozostałych grupach wystąpił wzrost, w tym najwyższy wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 3,8 p. proc. oraz gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego – o 2,2 p. proc.

Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W II kwartale 2014 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 452 tys. osób, tj. 78,2% ogółu pracujących. Spośród nich większość (61,3%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 126 tys. pracujących przeważały kobiety (64,3%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano wzrost liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 8,1%). W sektorze publicznym był on niższy i wyniósł 7,8%.

Pracownicy najemni stanowili 67,3% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 27,2%, a pomagający członkowie rodzin – 5,5%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się o 6,1%. Mniejsza skala wzrostu dotyczyła pracowników najemnych – o 3,2%. Liczba pomagających członków rodzin zwiększyła się o 28,0%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

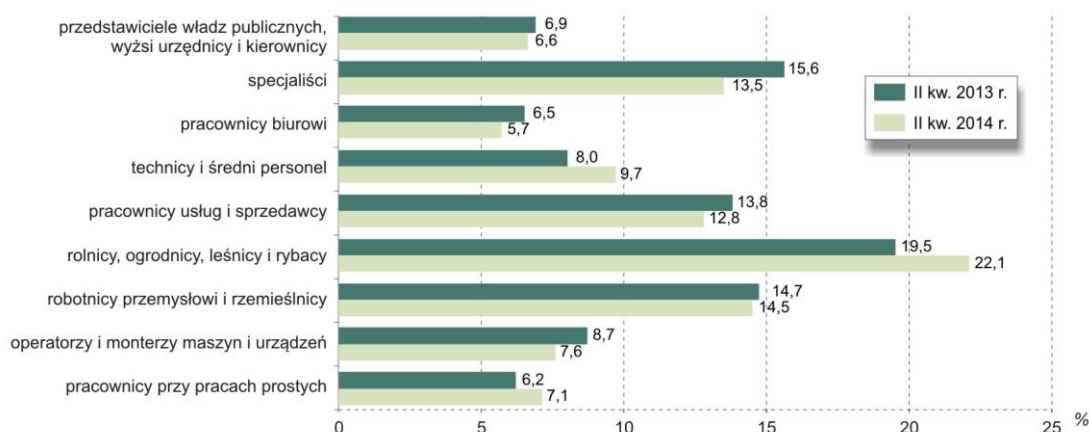
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 8,8%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 2,0%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 1,7%. Kobiet w roli pracowników najemnych przybyło natomiast o 4,7%. Wolniejszy wzrost liczby kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek skutkowało obniżeniem ich udziału w tej zbiorowości na przestrzeni roku o 1,6 p.proc. – do 36,9%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 68,4% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 81,0%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 62,1%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 22,1% ogółu. Ich liczba w ciągu roku zwiększyła się o 19,6%. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 14,5% ogółu, specjaliści – 13,5%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 12,8%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 93,2% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 90,5% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 60,5%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników biurowych – 75,8%, specjalistów – 69,2% oraz pracowników usług i sprzedawców – 60,8%.

Zmniejszył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 69,2% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 75,2%, a kobiet – 61,3%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 72,3%, podczas gdy na wsi 67,1%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w II kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 77 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 16,3%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 58,4% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci, przy czym większy był on wśród mężczyzn. Liczba bezrobotnych panów zmalała w ciągu roku o 16,7%, podczas gdy liczba kobiet poszukujących pracy zmniejszyła się o 10,8%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 19,6%. Mniejszy spadek odnotowano na wsi, gdzie liczba bezrobotnych zmalała o 13,0%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W II kwartale 2014 roku ukształtowała się ona na poziomie 11,8% i w skali roku obniżyła się o 2,5 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 12,5%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 9,1%, tj. o 1,3 p. proc. mniej niż przed rokiem.

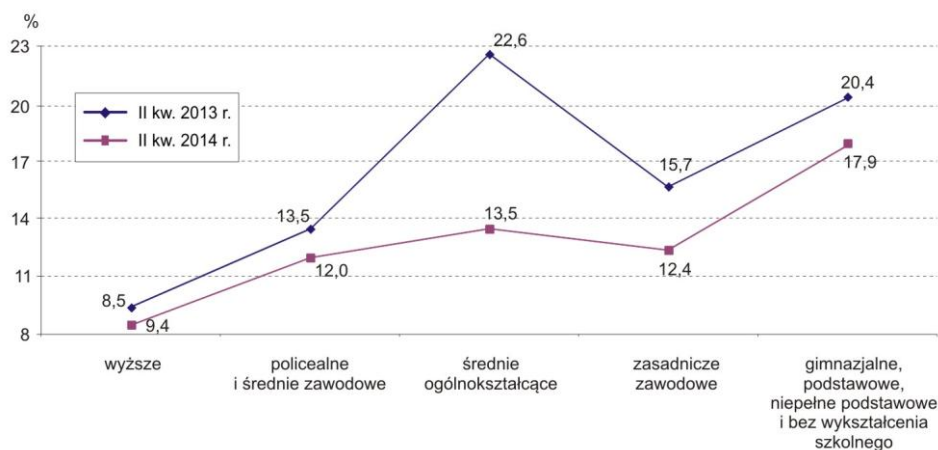
Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wynosiła 13,6%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 10,4% aktywnych zawodowo.

W lepszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się kobiety. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości obniżyła się o 1,8 p. proc. i wyniosła 11,4%. Większy spadek (o 2,6 p. proc.) na przestrzeni roku wystąpił wśród mężczyzn. W rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła wśród nich 12,3%.

Poprawiła się sytuacja ludzi młodych. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zmniejszyła się o 9,5 p. proc. – do 25,0%. W pozostałych grupach także odnotowano mniejsze niż przed rokiem problemy ze znalezieniem pracy, jednak skala poprawy była mniejsza.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób najstabilniej wykształconych (gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym lub bez wykształcenia szkolnego) – 17,9%, przy czym zmniejszyła się ona w skali roku o 2,5 p. proc. W pozostałych grupach również wystąpił spadek stopy bezrobocia. Szczególnie mocno zmalała ona wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 9,1 p. proc. do 13,5%. Najniższa stopa bezrobocia charakteryzowała posiadających wykształcenie wyższe – 8,5%, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez biuro pracy – 72,7% i ogłoszenia w prasie – 81,8%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez krewnych i znajomych – 67,5% oraz bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 61,0%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 15,9 miesiąca. Wydłużenie tego okresu było wynikiem jego znacznego wzrostu zarówno wśród mężczyzn (o 3,1 miesiąca – do 16,3 miesiąca), jak i kobiet (o 2,2 miesiąca – do 15,5 miesiąca). Nieco szybciej znajdowali pracę mieszkańcy miast, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 15,8 m-ca. Na wsi zajmowało to przeciętnie 16,1 miesiąca.

Bierni zawodowo

W II kwartale 2014 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 542 tys., tj. 45,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju – 43,9%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 59,4% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 51,3%.

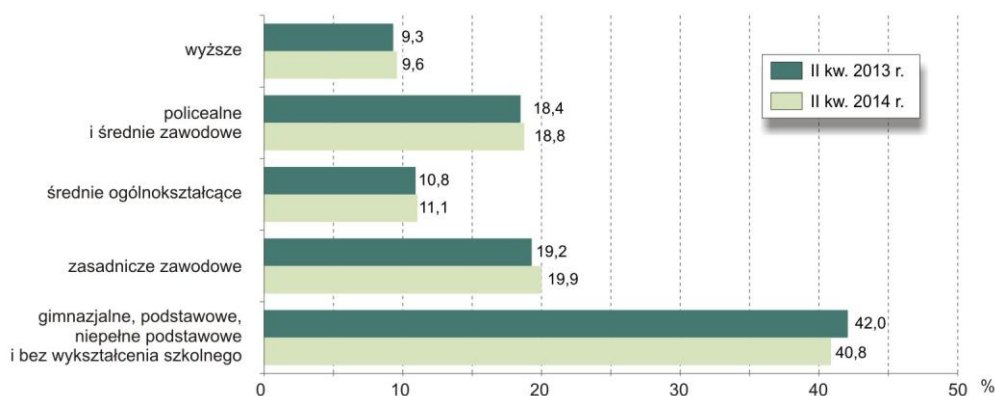
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zwiększyła się o 3,0%, co było wynikiem jej wzrostu zarówno w miastach – o 3,5%, jak też na wsi – o 3,0%.

W podziale według płci wystąpił wzrost wynoszący w przypadku mężczyzn 6,8%, natomiast w grupie kobiet – o 0,9%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zwiększyła się o 2,1% i stanowiła 62,2% ogółu. Znaczny wzrost liczby nieaktywnych wystąpił wśród osób w wieku 35-44 lata – o 36,8% oraz 25-34 lata – o 11,8%. Jedyną grupą wiekową, w której liczba biernych zmalała stanowiły osoby w wieku 45-54 lata – spadek o 9,1%.

Najliczniejsza grupa biernych zawodowo (40,8%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku nie uległa zmianie. W pozostałych grupach przybyło biernych osób, w tym najwięcej wśród posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe – o 6,9% oraz wyższe – o 6,1%.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 48,5% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 19,2% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 12,4% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło jedynie niespełna 5% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w II kw. 2014 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano niewielki spadek aktywności zawodowej,
- zwiększyła się liczba pracujących niezależnie od płci,
- odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił znaczny spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci i miejsca zamieszkania,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej mniejszy poziom nadal występował na obszarach wiejskich,
- zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się zbiorowość biernych zawodowo; przy czym zdecydowanie szybciej przybywało biernych mężczyzn niż kobiet.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w II kwartale 2014 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓLEM	1198	655	578	77	542	54,7	48,2	11,8
mężczyźni	587	366	322	45	221	62,4	54,9	12,3
kobiety	610	289	256	33	322	47,4	42,0	11,4
Miasta	536	272	235	37	264	50,7	43,8	13,6
Wieś	662	383	343	40	278	57,9	51,8	10,4
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	176	64	48	16	112	36,4	27,3	25,0
25–34	209	171	141	30	38	81,8	67,5	17,5
35–44	194	168	154	14	26	86,6	79,4	8,3
45–54	170	140	128	12	30	82,4	75,3	8,6
55 lat i więcej	449	112	106	5	337	24,9	23,6	4,5
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	240	188	172	16	52	78,3	71,7	8,5
policealne i średnie zawodowe	276	175	153	21	102	63,4	55,4	12,0
średnie ogólnokształcące	112	52	45	7	60	46,4	40,2	13,5
zasadnicze zawodowe	292	185	161	23	108	63,4	55,1	12,4
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	277	56	46	10	221	20,2	16,6	17,9